USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **Mgr. H. E.,** proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství,** se sídlem Masarykova 427/31, Brno, ve věci žaloby na obnovu řízení a pro zmatečnost v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 4. 2011, č. j. 1801/11-1100/205222, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2018, č. j. 11 Af 47/2011 - 97,

takto:

I. Kasační stížnost žalobkyně **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností žalobkyně brojila proti usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 12. 3. 2018, č. j. 11 Af 47/2011 - 97, kterým byla odmítnuta její žaloba na obnovu řízení a pro zmatečnost ze dne 19. 2. 2018. Žalobkyně v této žalobě žádala o nové posouzení a opravu pravomocného rozsudku městského soudu ze dne 10. 12. 2013, č. j. 11 Af 47/2011 - 61, týkajícího se původního řízení žalobkyně, v němž byla posuzována jí dodatečně vyměřená daň z příjmu fyzických osob a penále za prodej pozemku p. č. X v katastrálním území X. Kasační stížnost proti rozsudku městského soudu byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2014, č. j. 2 Afs 4/2014 – 84, a následná ústavní stížnost žalobkyně byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 2. 12. 2014, sp. zn. II. ÚS 2168/14. Žalobkyně však dle svého vyjádření získala nové relevantní důkazy („písemné nálezy daňových a stavebních odborníků“), které vyvracejí správnost předchozích rozhodnutí.

[2] Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění podmínek řízení, neboť pouze v tomto případě může být kasační stížnost soudem meritorně projednána.

[3] Jedna z těchto podmínek, stanovená v § 106 odst. 2 věta první s. ř. s., je, že *[k]asační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, a bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení tohoto usnesení.*

[4] Podle § 40 odst. 2 věty první s. ř. s. *[l]hůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty.*

[5] Podle § 40 odst. 3 věta první s. ř. s. *[p]řipadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den.*

[6] Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. *[n]estanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán předčasně nebo opožděně.*

[7] Kasační stížností napadené usnesení bylo žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) nejprve doručováno městským soudem na adresu, kterou uvedla v původním řízení, dne 21. 3. 2018 (dne 4. 4. 2018 jí byla zásilka vhozena do schránky), ačkoliv na své žalobě ze dne 19. 2. 2018 uvedla adresu odlišnou.

[8] Stěžovatelka se obrátila dne 23. 4. 2018 na městský soud s žádostí o informace o řízení o její žalobě, neboť do uvedeného data dle svého vyjádření žádné informace o probíhajícím řízení neobdržela. Městský soud tedy znovu odeslal napadené usnesení s přípisem, že usnesení bylo doručeno vložením do domovní schránky dne 4. 4. 2018. Městský soud doručoval uvedenou zásilku obálkou typu I („do vlastních rukou“). Stěžovatelka však nebyla na adrese zastižena, doručování jí bylo oznámeno dne 4. 5. 2018 a konec úložní doby byl dne 14. 5. 2018. Protože zásilku nebylo možné po uplynutí 10 dnů vložit do schránky stěžovatelky, byla dne 15. 5. 2018 vrácena zpět městskému soudu.

[9] Dále městský soud odeslal uvedené usnesení společně s přípisem, v němž uvedl, že nesprávně doručoval předchozí zásilky na původní adresu stěžovatelky, a proto nyní zasílá napadené usnesení na adresu uvedenou stěžovatelkou v žalobě ze dne 19. 2. 2018. Tato zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 23. 5. 2018, a protože si ji stěžovatelka nevyzvedla v úložní době, městský soud měl za to, že byla doručena fikcí, vhozením do její schránky, dne 6. 6. 2018.

[10] Dne 16. 7. 2018 doručila stěžovatelka osobně na městský soud své podání adresované přímo místopředsedovi tohoto soudu společně s novou žalobou na obnovu řízení, v nichž mimo jiné poukazovala na problémy s doručováním. Konkrétně uvedla, že jí bylo doručováno na adresu, na níž již 10 let nežije, a následně jí sice bylo doručeno na její aktuální adresu, ale byl jí doručen pouze přípis soudkyně o tom, že jí bylo usnesení o odmítnutí žaloby doručováno na nesprávnou adresu a že přikládá usnesení, to však v obálce nebylo. Stěžovatelka v tomto podání také uvedla, že po přečtení přípisu (v jí přesně neurčené době) nalezla usnesení na své původní adrese.

[11] Městský soud zaslal dne 15. 8. 2018 stěžovatelce napadené usnesení i s přípisem, v němž uvedl, že usnesení i se sdělením, že jí původně bylo doručováno na nesprávnou adresu, jí bylo doručeno již dne 6. 6. 2018 vhozením do schránky. Stěžovatelka si tuto zásilku převzala dne 24. 8. 2018.

[12] Dne 7. 9. 2018 předala stěžovatelka kasační stížnost brojící proti usnesení k poštovní přepravě na adresu městského soudu. Dne 21. 9. 2018 pak Nejvyšší správní soud obdržel tuto kasační stížnost od městského soudu. Ačkoliv stěžovatelka označila v kasační stížnosti, že je proti rozsudku městského soudu ze dne 10. 12. 2018, č. j. 11 Af 47/2011 – 61, z podání je zřejmé, že směřuje právě proti předmětnému usnesení. Jako datum převzetí (tedy doručení) usnesení stěžovatelka uvedla dne 24. 8. 2018. Domáhá se přitom, aby Nejvyšší správní soud zrušil chybné „dodanění" tak, jak žádala ve svém podání ze dne 19. 2. 2018, s využitím znaleckých posudků, které k tomuto podání přiložila.

[13] Den doručení napadeného usnesení je stěžejní pro počítání lhůty pro podání kasační stížnosti. Závěr městského soudu, že stěžovatelce bylo usnesení doručeno dne 6. 6. 2018, není správný. Relevantní je doručování usnesení až na správnou (ne původní) adresu stěžovatelky. V tom případě je nutné brát v potaz až doručování zásilky do vlastních rukou stěžovatelky, která byla připravena k vyzvednutí dne 23. 5. 2018.

[14] Soudní řád správní komplexně neupravuje problematiku soudního doručování účastníkům řízení, zároveň s ohledem na § 64 s. ř. s. ukládá subsidiární přiměřené užití příslušných ustanovení zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř."). Pro určení data doručení napadeného usnesení stěžovatelce je proto třeba vycházet z § 49 o. s. ř., který upravuje doručování písemností do vlastních rukou. Dle § 49 odst. 4 věty první a druhé o. s. ř. platí, že *„[n]evyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže soud i bez návrhu vyloučí vhození písemnosti do schránky.*"

[15] Stěžovatelka si v úložní době zásilku nevyzvedla a konec desetidenní úložní lhůty připadl na den 2. 6. 2018. Protože se jedná o sobotu, v souladu s § 40 odst. 3 věta první s. ř. s. *„je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den*", tedy pondělí 4. 6. 2018, a ne středa 6. 6. 2018, jak uvádí městský soud. Podle Nejvyššího správního soudu však ani toto datum nemůže být považováno za datum doručení. Stěžovatelka zpochybnila, že by jí bylo usnesení doručeno spolu s přípisem, na což městský soud reagoval v následujícím přípisu ze dne 15. 8. 2018 pouze tím, že z doručenky plyne, že usnesení v zásilce bylo. Za normální situace by toto tvrzení v zásadě nemohlo vyvolat pochybnosti při doručování, ale s ohledem na „zmatky", které při doručování městským soudem vznikaly, jej Nejvyšší správní soud považuje za možné a městským soudem pouze poukazem na doručenku za nevyvrácené.

[16] Dále je však nutné poukázat na skutečnost, kterou tvrdila stěžovatelka ve svém podání a opětovné žalobě na obnovu řízení ze dne 16. 7. 2018, tedy že poté, co si přečetla přípis městského soudu vhozený do své schránky dne 6. 6. 2018, usnesení nalezla ve své zahradě na původní adrese.

[17] Nejvyšší správní soud ve své ustálené judikatuře zdůrazňuje, že *„nerespektování zákonem stanovených pravidel pro doručování nemůže mít vliv na účinnost doručení, pokud adresát písemnost převzal, a mohl se s jejím obsahem fakticky seznámit. Na straně jedné je totiž*

nutno trvat na tom, aby bylo řádně doručováno, neboť v opačném případě účastníci řízení mohou být výrazně dotčeni na svých právech (včetně přístupu k soudu), ale na druhé straně nelze přijmout formalistický přístup, je-li naplněna materiální funkce doručení, tj. seznámení se s obsahem písemnosti (v podrobnostech srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010 - 95, a další v něm citovanou judikaturu). Pokud tedy měl žalobce prokazatelně možnost se s obsahem rozhodnutí seznámit, je třeba tuto skutečnost považovat za doručení se všemi jeho účinky.“ (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2015, č. j. 1 Afs 95/2015 - 36). Ačkoliv daná judikatura směřuje především k § 72 odst. 1 s. ř. s. a souvisí s oznámením rozhodnutí správního orgánu pro potřeby počátku lhůty k podání žaloby, jedná se o obecné pravidlo bezpochyby použitelné i na oznámení rozhodnutí krajských soudů a k určení počátku běhu lhůty pro podání kasační stížnosti.

[18] S ohledem na uvedené Nejvyšší správní soud považuje den, kdy se stěžovatelka mohla seznámit s obsahem usnesení na své původní adrese, za den doručení. Ten však není explicitně stěžovatelkou vyjádřen. Proto má Nejvyšší správní soud za den doručení nejpozději pondělí 16. 7. 2018, tedy datum podání stěžovatelky, v němž oznámila, že napadené usnesení našla na své původní adrese. Tento den určuje počátek lhůty k podání kasační stížnosti. Poslední den dvoutýdenní lhůty tak připadl v souladu s § 40 odst. 2 věty první s. ř. s. na pondělí 30. 7. 2018, kdy také uvedená lhůta marně uplynula. Kasační stížnost podala stěžovatelka až dne 7. 9. 2018 k poštovní přepravě městskému soudu. Pokud by ji podala stěžovatelka včas k městskému soudu, byla by kasační stížnost považována v souladu s § 106 odst. 4 s. ř. s. za včasnou, neboť podle uvedeného ustanovení *„[k]asační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u soudu, který napadené rozhodnutí vydal.*“. Kasační stížnost byla ale stěžovatelkou podána i k městskému soudu opožděně.

[19] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako opožděnou za použití § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

[20] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že s ohledem na zjevnou opožděnost kasační stížnosti, která představuje neodstranitelnou překážku řízení, nebylo nutné rozhodovat o stěžovatelčině žádosti o osvobození od soudních poplatků ani o žádosti o ustanovení zástupce (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Ans 6/2008 - 48, č. 1741/2009 Sb. NSS).

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2018

pokračování

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu